

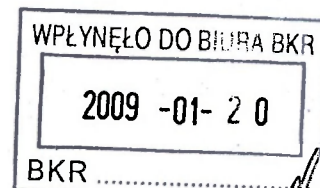
NIK.
Dyr. Gen. H. Adamczyk
20.01.2009

Warszawa, dnia 18 stycznia 2009 r.

**WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI**

**Józef Górny
I/08/006/KAP
KAP-41104-2/08**

**Pan
Jan Vincent Rostowski
Minister Finansów**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w okresie od 24 listopada do 18 grudnia 2008 r. kontrolę funkcjonowania w Ministerstwie Finansów (zwanym w dalszej części wystąpienia także „Ministerstwem”) systemu przyjmowania i rozpatrywania skarg w okresie od 1 stycznia do 31 października 2008 r.

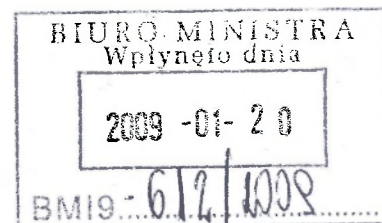
W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 grudnia 2008 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Ministrowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości** ocenia funkcjonowanie w Ministerstwie Finansów systemu przyjmowania i rozpatrywania skarg. Zapewniał on dostęp do złożenia skargi, jak i jej rozpatrzenie bez względu na formę, w jakiej skarga została wniesiona. Wystąpiły natomiast przypadki nieterminowego rozpatrywania skarg - 18,4 % skarg objętych szczegółowym badaniem zostało załatwionych z naruszeniem terminów określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego² - a także przypadki niezarejestrowania w elektronicznym systemie niektórych skarg, które wpłynęły do Ministerstwa w okresie objętym kontrolą.

BMJ2/1109/NIIL/WP

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701.

² Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

1. Minister Finansów zgodnie z art. 253 Kpa i § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków³, wyznaczył komórkę odpowiedzialną za koordynowanie postępowania związanego z rozpatrywaniem skarg i wniosków wpływających do Ministerstwa. Informację o dniach i godzinach przyjęć umieszczono w widocznym miejscu, wskazując komórkę organizacyjną (Biuro Kontroli Resortowej) przyjmującą skargi i wnioski, w tym m.in. po godzinach pracy Urzędu (w środy do godziny 18⁰⁰). Określone zostały także zasady przyjmowania w sprawach skarg przez członków Kierownictwa Ministerstwa, przy czym informację o tym zamieszczono na tablicy ogłoszeń dopiero w trakcie kontroli NIK.

NIK ocenia, że stosowany w Ministerstwie elektroniczny system rejestrowania skarg zawierał nierzetelne dane. Liczba wykazanych w nim spraw była niezgodna z liczbą wykazywaną w ewidencjach prowadzonych przez komórki organizacyjne Ministerstwa. W okresie od 1 stycznia do 31 października 2008 r. w elektronicznym systemie zarejestrowano łącznie 539 spraw. Natomiast komórki organizacyjne Ministerstwa odnotowały wpływ łącznie 892 spraw. Przyczyną rozbieżności było nieprzekazywanie przez te komórki wszystkich danych o liczbie wpływających spraw, do czego zobowiązuje § 4 ust. 2 zarządzenia Ministra Finansów⁴.

W odniesieniu do ewidencji skarg i wniosków prowadzonej przez komórki organizacyjne Ministerstwa ustalono, że:

- w ewidencji Departamentu Polityki Celnej zarejestrowano sześć spraw, które nie miały charakteru skargi ani wniosku,
- w pięciu departamentach⁵ ewidencja prowadzona była niezgodnie ze wzorem określonym w zarządzeniu Ministra Finansów (nie zawierała m.in. wszystkich kolumn dotyczących wyniku postępowania w jednostce podległej lub nadzorowanej, tj.: daty udzielonej odpowiedzi, daty i nazwy organu, do którego zgodnie z właściwością przekazano skargę lub wniosek, wyniku postępowania),
- w sześciu departamentach⁶ w prowadzonych ewidencjach wpisywano datę wpływu skargi do departamentu zamiast daty wpływu do Ministerstwa.

³ Dz. U. z 2002 r. Nr 5, poz. 46.

⁴ Zarządzenie Nr 10 Ministra Finansów z dnia 21 marca 2007 r. w sprawie trybu postępowania ze skargami i wnioskami w Ministerstwie Finansów (zastąpione zarządzeniem Nr 21 Ministra Finansów z dnia 27 listopada 2008 r.)

⁵ Departamenty: Podatku Akcyzowego i Ekologicznego, Kontroli Skarbowej, Finansowania Sfery Budżetowej, Podatków Dochodowych oraz Podatku od Towarów i Usług.

⁶ Departamenty: Polityki Celnej, Podatku Akcyzowego i Ekologicznego, Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier, Podatku od Towarów i Usług, Zagranicznego oraz Długu Publicznego.

W ocenie NIK, brak w ewidencji rzetelnych danych co do liczby spraw oraz pozostałe nieprawidłowości w prowadzeniu rejestrów przez komórki organizacyjne Ministerstwa, utrudniają kontrolę przebiegu i terminów załatwienia skarg, co narusza art. 254 Kpa.

2. Badaniem objęto 153 skargi, z tego:

- 12 skarg pozostawionych bez rozpatrzenia,
- 50 skarg, do których rozpatrzenia właściwy był inny organ,
- 65 skarg, które zostały rozpatrzone według właściwości przez Ministerstwo Finansów,
- 26 interwencji poselskich (skarg).

W przypadku 12 skarg pozostawionych bez rozpatrzenia, w pięciu sprawach brak było danych identyfikacyjnych wnoszącego skargę, a w siedmiu przypadkach skargi nie zostały uzupełnione przez skarżących pomimo wezwania. Pozostawienie tych skarg bez rozpoznania spełniało zatem przesłanki określone w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków. NIK pozytywnie ocenia, że wobec tych skarg, które zgodnie z obowiązującymi przepisami nie wymagały formalnego rozpatrzenia, podjęte zostały czynności wyjaśniające, w wyniku czego część spraw została przekazana do wykorzystania przez podległe jednostki organizacyjne Ministerstwa.

Kontrola 50 skarg, które Minister Finansów przekazał do rozpatrzenia właściwemu organowi lub poinformował skarżących, że organem właściwym do załatwienia jest inny organ wykazała, iż czynności te zostały dokonane zasadnie. Ustalono jednakże, że w przypadku 14 skarg nastąpiło to z przekroczeniem (od 1 do 38 dni) terminu określonego w art. 231 Kpa.

W przypadku 65 objętych badaniem skarg rozpatrzonych w Ministerstwie Finansów, wszystkie osoby wnoszące skargi były informowane o podjętych działaniach, a przekazywane informacje zawierały wszystkie wymagane prawem elementy. NIK ustaliła jednak, że rozpatrzenie 10 skarg nastąpiło z przekroczeniem (od 7 do 78 dni) terminu określonego w art. 237 § 1 Kpa. Tylko w jednym przypadku wywiązano się z obowiązku poinformowania skarżącego o przyczynach zwłoki i nowym terminie załatwienia sprawy, wynikającego z art. 237 § 4 Kpa w związku z art. 36 § 1 Kpa. Skargi tej jednak nie rozpoznano w tym terminie.

Wyjaśniając przyczyny opóźnień w załatwianiu skarg dyrektorzy komórek organizacyjnych Ministerstwa wskazali na dużą ilość spraw skargowych, a także na ich skomplikowany charakter.

W okresie objętym kontrolą do Ministra Finansów wpłynęło ogółem 114 interwencji poselskich i senatorskich, w tym 26, które zakwalifikowano jako skargi. Wszystkie interwencje (skargi) objęte kontrolą były rozpatrzone rzetelnie, tj. zakres podjętych czynności był wystarczający do ich rozpatrzenia. Wszyscy zainteresowani posłowie lub senatorowie otrzymali odpowiedź na wniesioną interwencję (skargę). Ustalono jednakże, że w stosunku do dwóch interwencji odpowiedzi udzielało po terminie określonym w art. 237 § 2 Kpa (z opóźnieniem 33 i 44 dni).

Dyrektor Generalny Urzędu wywiązał się z określonego w art. 259 § 1 Kpa, obowiązku dokonania okresowej oceny przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków w Ministerstwie Finansów. Sporządzono roczną analizę załatwiania w 2007 r. skarg i wniosków przez Ministra Finansów oraz przez jednostki podległe. Ponadto w okresie objętym kontrolą, sprawy dotyczące terminowości w udzielaniu odpowiedzi na skargi były przedmiotem wewnętrznej kontroli, w wyniku której Dyrektor Generalny zobowiązał dyrektorów komórek organizacyjnych Ministerstwa do terminowego załatwiania tych spraw.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- zapewnienie terminowego rozpatrywania otrzymywanych skarg, a przypadku braku możliwości załatwienia skarg w terminie informowanie skarżących o przyczynach zwłoki z wyznaczeniem nowego terminu załatwienia sprawy,
- zapewnienie niezwłocznego przekazywania do Biura kontroli Resortowej, przez poszczególne komórki organizacyjne Ministerstwa, pełnych danych o liczbie wpływających do nich spraw w celu wykazania w elektronicznym systemie ewidencji faktycznej ich liczby.

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Ministra w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Ministrowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały Kolegium NIK.

